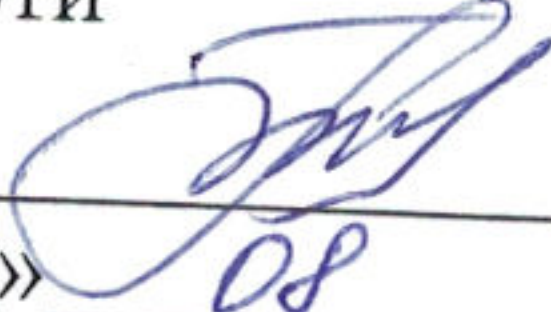

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий коледж інженерії, управління та землевпорядкування
Національного авіаційного університету»

Відділення № 3 (БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЙ, ПРАВА ТА ТУРИЗМУ)
Циклова комісія «Журналістики, діловодства та філології»

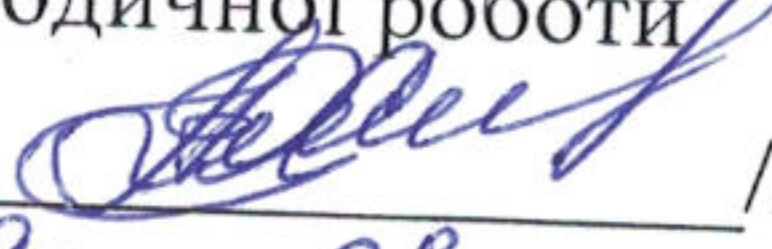
ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчальної
роботи

«29» 08 2024р. /Ніна ГРИШКО/

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчально-
методичної роботи

«29» 08 2024р. /Альона ХЕБДА/

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Журналістські розслідування»

Освітньо-професійна програма: «Журналістика»

Галузь знань: 06 «Журналістика»

Спеціальність: 061 «Журналістика»

Форма навчанн я	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / К П	Форма сем. контро лю
Денна	VIII	90/3	24	24	—	42		-	Залік

КИЇВ
2024-2025 н.р.

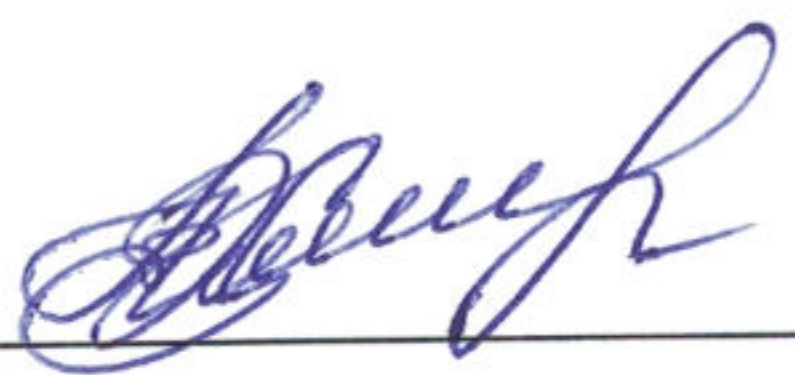
Робочу програму навчальної дисципліни «Журналістські розслідування» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Журналістика», навчальних планів підготовки за денною формою навчання здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю 061 «Журналістика» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробив
Викладач ЛИТВИНЕНКО Віталій Вікторович спеціаліст
другої категорії

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії 1,
протокол № 1 від «29.» серпня 2024р.

Голова циклової комісії Віта ШЕВЧЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Науково-методичної
ради, протокол № 1 від «29» 08. 2024 р.

Голова НМР Альона ХЕБДА

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	
.....	
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	
1.2 Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	
1.3 Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	
1.4 Міждисциплінарні зв'язки.....	
2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	
2.1.Зміст навчальної дисципліни.....	
2.2.Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	
2.3.Календарно-тематичний план.....	
2.4.Перелік питань для підготовки до екзамену або підсумкової контрольної роботи.....	
3.НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ.....	
3.1 Методи навчання.....	
3.2 Рекомендована література (базова і допоміжна).....	
3. Інформаційні ресурси в Інтернет.....	
4.РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	

ВСТУП

Об'єкт вивчення: інформаційна діяльність, соціальні комунікації в різних формах та виявах, профільна законодавча база у сфері інформаційної політики, провідні види ЗМК.

Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в сфері журналістики, соціальних комунікацій, реклами та ВСР.

Теоретичний зміст дисципліни: теорія масової інформації, історія професійної діяльності, основні поняття, професійні стандарти у сфері журналістської діяльності.

Методи: методи збору опрацювання та поширення інформації, соціально-комунікаційні технології, редакторське опрацювання тексту та додрукарська підготовка, технології реклами та маркетингу у видавничій справі, методологія економічного обґрунтування.

Інструменти та обладнання (технічна база): інформаційно-комунікаційна система, хмарні технології зберігання та обробки даних для формування професійних навичок майбутнього журналіста.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПISKA

1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни засвоєння професійних засад, щодо створення оригінального контенту. Розуміння основ драматургії, створення оригінальних історій, що захоплюють.

Метою викладання навчальної дисципліни є: підготовка фахівців, здатних вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері журналістики, соціальних комунікацій, реклами, видавничої справи та редагування.

1.2 Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна

РН10. Дотримуватися об'єктивності в журналістських матеріалах різних жанрів (інформаційних, аналітичних і художньо-публіцистичних)

РН11. Оперувати засобами створення соціально-дієвих та ефективних журналістських матеріалів

РН15. Розв'язувати типові практичні ситуаційні завдання, пов'язані з пошуком та розповсюдженням зафіксованої інформації

1.3 Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна

Загальні компетентності:

ЗК03. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

СК08. Здатність використовувати різні методи збору інформації, правильно опрацьовувати фактичний матеріал, об'єктивно інформувати, оперувати засобами створення соціально-дієвих та ефективних журналістських матеріалів

СК10. Здатність розв'язувати типові практичні ситуаційні завдання, пов'язані з пошуком та розповсюдженням інформації, зокрема в інтернеті.

1.4 Міждисциплінарні зв'язки

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як основи журналістики, журналістська етика, та є базою для вивчення подальших дисциплін, таких як Сторітелінг, Інтернет-журналістика. Знання з навчальної дисципліни можуть бути використані під час написання наукових робіт та проходження навчальної або виробничої практики.

2 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 2-х навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля № 1 «Способи верифікації інформації»
- навчального модуля № 2 «Методика проведення журналістського розслідування», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Модуль № 1 «Способи верифікації інформації»

Інтегровані вимоги модуля №1: Предмет вивчення курсу «Вступ до журналістських розслідувань. Завдання навчального предмету. Основні поняття навчального курсу з журналістських розслідувань, основи драматургії, природа масової комунікації, інформація, створення інформаційних потоків, професійна комунікація шляхом модерації.

Тема 1. Поняття журналістського розслідування – дефінітивний блок.

Предмет вивчення курсу Основи OSINT-аналітики. Завдання навчального предмету. Основні поняття навчального курсу: журналістика, мас-медіа, масова комунікація, ЗМІ, інформація, комунікативні процеси, журналістський твір, професійна комунікація.

Тема 2. Історія виникнення журналістських розслідувань.

Генезис дисципліни, провідні представники, виокремлення журналістики-розслідування в окрему та самодостатню дисципліну.

Тема 3. Пошук теми, гіпотеза, збір даних, верифікація

Підготовчий етап, апробації гіпотез, теорія ігор, вихід на “робочу” гіпотезу.

Тема 4. Захист персональних даних в межах журналістського розслідування

Даний розділ, розглядається в межах правового поля, адже персональні

дані в певній мірі є сенсативним питанням. Обробка, зберігання та використання даних суворо обмежені, проте поле діяльності журналістів-розслідувачів хоч і обмежене проте лишає певний маневр дій.

Тема 5. Розслідування корпоративних конфліктів

Українські еліти досі не завершили етап первинного накопичення капіталу, а відтак тема власності, перерозподілу та відповідальності. І в подальшому залишатимуть широке поле розслідувань та професійної реалізації.

Тема 6. Види журналістських розслідувань .

Коротко розкриємо різні підвиди журналістських розслідувань.

Тема 7. Розслідування землі та нерухомості

На сьогодні 87.8% української землі мають своїх власників, розподіл якою був не соціальним та не справедливим. Україна пішла латиноамериканським шляхом, створенням потужних латифундій з орієнтацією на експорт збіжжя.

Тема 8. Розслідування публічних фінансів.

В даному розділі розглянемо формування, акумуляція та перерозподіл, соціальний контроль та можливі зловживання.

Тема 9. Презентації донорських проєктів

В першу чергу наймінг, придумаємо креативно назву, потім обґрунтовуємо соціальне значення, показуємо попередні успішні кейси та встановлюємо індикатори KPI (показники успішності).

Модуль № 2 «Методика проведення журналістського розслідування»»

Тема 10. Специфіка створення контенту для різних ЗМІ

Друковані українські ЗМІ. Телевізійні та радіокомпанії України. Інтернет-ресурси: існування де-факто і де-юре. Робота на іноземні кіностудії.

Тема 11. Журналістські розслідування для “масового споживача”

Даний контент “знеособлений,” потреби не виходять за фізіологічну матрицю Маслоу. Ринок звужуються якості сценаріїв падає.

Тема 12. Розслідування під час електоральних циклів.

Робота в даному форматі передбачає ряд заборон та обмежень, в першу чергу слід пам'ятати про виборці (його права та інтереси).

Тема 13. Журналіст — розслідувач (етична складова роботи)

Журналіст перш за все член соціуму і з одного боку це покладає на нього посилену відповідальність, а з іншого висуває додаткові вимоги.

Тема 14. Робота з джерелами в межах журналістського розслідування

Цей аспект роботи є найменш публічним, проте найважливішим, адже саме якості джерел та їхня персональна довіра до вас і приведуть розслідування до фінального результату.

Тема 15. Прописання сценаріїв для журналістського розслідування

Специфікою сценаріїв для розслідувачів є: орієнтація на власний фольклор, героїзація українських героїв, київоцентричний погляд на Світ.

Тема 16. Жанри журналістики розслідування.

У сторітелінгу поки досить обмежена жанрологія: текстова, мультимедійна, цифрова, трансмедійна, соціальний сторітелінг.

Юридичні та етичні норми діяльності.

Тема 17. Візуалізація інформації та складання технічного завдання для оператора.

Більшість людей сприймають, лише те що бачать, тому створення якісної картини і визначить рейтинговість передачі.

Тема 18. Монетизації та переуступка авторських прав

Сучасна журналістика пішла шляхом комерціалізації, журналістика з розслідувань не став винятком. В першу чергу орієнтуються на потреби аудиторію і створюють відповідний контент.

1.5 Календарно-тематичний план

№ пор	Назва розділів, теми	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб ./пр ак. заня ття	СРС
1	2	3	4	5	6
Модуль №1 «Способи верифікації інформації»					
1.1	Тема 1. Поняття журналістського розслідування	семестр			
		8	2	2	4
1.2	Тема 2. Історія виникнення журналістських розслідувань.	4	2		2
1.3	Тема 3. Пошук теми, гіпотеза, збір даних, верифікація	6		2	4
1.4	Тема 4. Захист персональних даних в межах журналістського розслідування	4	2		2
1.5	Тема 5. Розслідування корпоративних конфліктів	4		2	2
1.6.	Тема 6. Види журналістських розслідувань .	4	2		2
1.7.	Тема 7. Розслідування землі та нерухомості	4		2	2
1.8	Тема 8. Розслідування публічних фінансів	4	2		2
1.9.	Тема 9. Презентації донорських проєктів	6	2	2	2
	Модульна контрольна робота №1	2		2	
Усього за модулем №1		46	12	12	22
Модуль №2 «Написання авторського сценарію»					
2.1	Специфіка створення контенту для різних ЗМІ	семестр			
		6	2	2	2
2.2	Журналістські розслідування для “масового споживача”	6	2		4
2.3	Розслідування під час електоральних циклів	4		2	2
2.4	Журналіст — розслідувач (етична складова роботи)	4	2		2
2.5	Робота з джерелами в межах журналістського розслідування	4		2	2
2.6.	Прописання сценаріїв для журналістського розслідування	6	2	2	2
2.7.	Жанри журналістики розслідування.	4	2		2
2.8	Візуалізація інформації та складання	4		2	2

	технічного завдання для оператора.				
2.9	Монетизації та переуступка авторських прав	4	2		2
2.91	Модульна контрольна робота №2	2		2	
Усього за модулем №2		44	12	12	20
РАЗОМ		90	24	24	42

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Методи навчання

Слово "метод" походить від такого ж давньогрецького терміну і в перекладі означає "шлях дослідження, спосіб пізнання". У широкому значенні цього слова під методом розуміють спосіб пізнання дійсності і її відтворення в мисленні. Метод невіддільний від предмета пізнання, є його аналогом. Це означає, що ми мусимо мати первісні уявлення і знання про предмет, перш ніж запропонувати певні прийоми його опису й дослідження, які й будуть складати метод. Таким чином, можна сміливо твердити, що головні методологічні прийоми формуються під впливом тих чи інших особливостей предмета, відбивають його провідні ознаки, служать для моделювання предмета в цілому або окремих його сторін.

Перебуваючи в залежності від предмета, метод все ж не є константою, а являє собою швидше динамічну структуру. Опис предмета в певній методологічній системі призводить до створення концепції предмета, яка виглядає вичерпаною з погляду даної методології. Цю особливість тонко підмітив видатний філософ XX століття Ганс Георг Гадамер, який у статті "Що є істина?" писав про це так: "Methodos - це прямування шляхом, який уже протоптаний чиймись ногами. Ця можливість вказує на науковість моїх починань. Але відповідно, внаслідок самого стану речей зменшуються і претензії на істину. Якщо істину (veritas) встановлює лише справджуваність - без огляду на її форму, - то критерієм пізнання уже є не його істинність, а його підтверджуваність".

Але нагромадження нових знань про предмет триває в науці безкінечно, що призводить до усвідомлення недостатності, застарілості попередньої методологічної системи. Виявляється, що для опису того ж самого предмета потрібна нова методологія, яка відповідає новим знанням і уявленням про предмет. І вона з'являється як наслідок праці нового покоління науковців.

Отже, ми встановили, що метод журналістики мусить визначатися її предметом. А предмет журналістики, як відомо, - це саме соціальне життя без будь-яких винятків чи обмежень, узятє в усій своїй невичерпності й розмаїтті. Цей максимально широкий предмет визначає в кінцевому підсумку й особливості методу журналістики.

Очевидно, важливо підкреслити, що ми ведемо мову саме про метод, а не методику, під якою розуміють узагальнення досвіду, способів і прийомів доцільного здійснення будь-якого завдання. Питання методики журналістської праці розглядаються спеціально в окремому курсі, що називається

"Першооснови журналістської творчості". Тут же в нас ідеться про найзагальніше теоретичне поняття методу журналістики.

Як пізнавальна діяльність журналістика спирається на загальнофілософські методологічні засади, серед яких найважливішими є засади об'єктивності та інтелектуальної чесності. Найвищим загальнолюдським обов'язком журналіста є пошук істини і приведення до неї своїх читачів. При цьому слід розуміти, що істина - це процес все більш глибокого осягнення світу, рух від незнання до знання, від неповного знання до більш повного, рух, який не може припинитися, бо світ невичерпний.

Пошук істини, однак, ніколи не буває прямолінійним процесом, а передбачає наявність плюралістичних підходів, подолання численних суперечностей, розв'язання парадоксів і т. ін. Істина перемагає на ринку ідей. Унаслідок цього важливою засадою філософського пізнання є діалогічність, стан сталої суперечки, обговорення важливих проблем.

3.2. Рекомендована література: Базова література.

3.2.1. Антофійчук В. І., Гринівський Т. С. Історія зарубіжної журналістики. Конспект лекцій. Ч.1. Чернівці, 2008. Режим доступу:

<https://kzref.org/zmist-poyasnyuvalena-zapiska-rozdil-izarodjennya-jurnalistiki.html>

3.2.2. Білоус О. М. Типологія газетної періодики сучасної Німеччини. Режим доступу:

<http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2005>

3.2.3. Горбань Д. Журналістика по-французьки. Режим доступу: <http://journ.lnu.edu.ua/press/presentation-2013-11-13.html>

3.2.4. Досвід трансформації. Регіональна преса і вільний ринок: польський досвід. Режим доступу:

<http://www.ucipr.kiev.ua/publications/dosvid-transformaciii-regionalna-presi-i-vilnii-rinokpolskiidosvid/lang/tab01>.

3.2.5. Зародження американської журналістики. Режим доступу: <http://uastudent.com/zarodzhennyaamerykanskoji-zhurnalistyky-2/>

3.3. Допоміжна література.

3.3. 1. Жугай В. Американські міфи. Мас-медіа. Режим доступу: https://zaxid.net/amerikanski_mifi_masmedia_n1049702

3.3.2. ЗМІ Великої Британії. Режим доступу: <https://www.slideshare.net/annoyingjerboa/ss-29176494>

3.3.3. Історія виникнення преси. Режим доступу: <https://bookster.com.ua/istoriya-vynyknennya-presy/>

3.3.4. Розвиток зарубіжних засобів масової інформації у XIX столітті. Режим доступу:

http://stud.com.ua/29370/zhurnalistika/rozvitok_zarubizhnih_zasobiv_masovoyi_informatsiyi_stolitti.

4 РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Таблиця 4.2 (для дисциплін де передбачено залік)

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
№ семестра 1			
Модуль № 1 «Практичний аспект створення цифрового контенту»		Модуль № 2 «Написання авторського сценарію»	
Види навчальної роботи		Види навчальної роботи	
Лабораторні/практичні /семінари	20	Лабораторні/практичні /семінари	20
Виконання окремих завдань (вказати конкретні завдання, що оцінюються)	10	Виконання окремих завдань(вказати конкретні завдання, що оцінюються)	10
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше	24	Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше	24
Самостійна робота	10	Самостійна робота	10
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	Виконання модульної контрольної роботи №2	10
Усього за модулем №1	50	Усього за модулем №2	50
Усього за модулями №1, №2			100
Усього за дисципліною			100

**Критерії оцінювання
та відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національн ою шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінк а	Пояснення
90-100	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформований, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
82-89	Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального, робота з двома-трьома незначними помилками.
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні знання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено максимальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками або однією-двома значними помилками
67-74	Задовільно	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не містять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з основним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних знань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-66		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59		FX	«Незадовільно» (з можливістю повторного складання) – теоретичний зміст курсу освоєний

	Незадовільно		частково, теоретичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань, не виконано, або якість їхнього виконання, оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
1-34		F	«Незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом) – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки